

Cyrtanthus

synonyma: Anoiganthus, Cyphonema, Eusipho, Gastronema, Monella, Timmia, Vallota

čeleď: Amaryllidaceae

Rodové jméno pochází z řeckých slov kyrthos = ohnutý, křivý a anthos = květ. Roste v jižní a východní Africe jako trvalka. Pod zemí vytváří cibuli. Listy jsou široce kopinaté, řemenovité nebo až čárkovité a mohou být zvlněné až zkroucené. Kvete nálevkovitými, zvonkovitými nebo hvězdovitými přehrábkovitými květy s prohnutou trubkou a krátkými cípy.

Vyhovuje mu dobře propustný substrát bohatý na živiny. Přesazují se, až když se cibule s kořeny do květináče nevejde. Přezimují za teploty 10°C s omezenou, ale ne zastavenou záhlavkou, protože listy nezatahují.

Množí se semeny nebo dceřinými cibulkami.

Cyrtanthus angustifolius

synonyma: Amaryllis cylindracea, Crinum angustifolium, C. coccineus, Monella angustifolia, Timmia angustifolia

Cyrtanthus attenuatus

Cyrtanthus aureolinus

Cyrtanthus bicolor

Cyrtanthus brachyscyphus

synonyma: C. parviflorus, C. rectiflorus

oblasti: Kapsko, KwaZulu-Natal

Roste v JAR. Dorůstá výšky 30cm. Květy jsou úzce trubkovité a červené.

Cyrtanthus brachysiphon

Cyrtanthus breviflorus

synonyma: Anoiganthus breviflorus, Anoiganthus breviflorus var. minor, Anoiganthus gracilis, Anoiganthus luteus, C. luteus

Cyrtanthus carneus

Cyrtanthus clavatus

synonyma: *Amaryllis clavata*, *Amaryllis pumilio*, *C. pumilio*, *C. uniflorus*, *Gastronema clavatum*

Cyrtanthus collinus

synonyma: *Monella glauca*

Cyrtanthus contractus

Cyrtanthus debilis

Cyrtanthus elatus (Valota červená)

synonyma: *Amaryllis elata*, *Amaryllis mexicana*, *Amaryllis speciosa*, *Crinum speciosum*, *C. purpureus*, *C. purpureus* f. *albus*, *C. speciosus* f. *albus*, *C. speciosus* f. *magnificus*, *Vallota elata*, *Vallota eximia*, *Vallota grandiflora*, *Vallota purpurea* var. *magnifica*, *Vallota speciosa*

oblasti: Východní Kapsko

Roste v JAR v trsech. Dorůstá výšky 30 - 60cm. Pod zemí vytváří podlouhlou až 7cm cibuli s tmavou slupkou. Listy jsou úzce řemenovité, tmavězelené a dlouhé do 50cm. Květenstvím je 6 - 8mičetný okolík, vlastní květy jsou široce nálevkovité, hvězdčkovité, červené až červenorůžové a průměru 8cm. Plodem je tobolka. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Alba' - květy bílé
- 'Magnifica' - květy červené, na bázi bílé
- 'Major'
- 'Minor'
- 'Selecta' - květy růžové průměru až 10cm

Pokud není nutné, tak ji nepřesazujte. Vyhovuje je plné slunce, teplo a písčité dobře propustné půdy bohaté na živiny. Není mrazuvzdorná. Na zimu se musí přenést do chladné místnosti nejlépe s rozmezím teplot 4 - 6°C.

Množí se dceřinými cibulemi.

Cyrtanthus epiphyticus

Cyrtanthus erubescens

Cyrtanthus eucallus

Cyrtanthus falcatus

Cyrtanthus fergusoniae

Cyrtanthus flammosus

Cyrtanthus flanagani

Cyrtanthus flavus

Cyrtanthus galpinii

synonyma: C. balenii

Cyrtanthus guthrieae

Cyrtanthus helictus

synonyma: Gastronema helictum

Cyrtanthus herrei

synonyma: Cryptostephanus herrei, Cryptostephanus merenskyanus

Cyrtanthus huttonii

synonyma: C. elliotii

Cyrtanthus inaequalis

Cyrtanthus junodii

Cyrtanthus labiatus

Cyrtanthus leptosiphon

Cyrtanthus leucanthus

Cyrtanthus loddigesianus

synonyma: Cyphonema loddigesiana, C. affinis, C. speciosus

Cyrtanthus mackenii

oblasti: J Čína, KwaZulu-Natal, Melanésie, Srí Lanka, Střední Asie, Východní Kapsko

Roste v JAR, zavlečen byl ale i na Mauricius, Srí Lanku, Hong-Kong a Fidži. Roste v trsech. Patří mezi trvalky. Dorůstá výšky 20 - 40 (i 50)cm. Pod zemí vytváří hlízu délky 2 - 5cm a šířky 1,5 - 3,5 (i

4)cm. Listy má pouze přízemní, čárkovitěkopinaté, dlouhé do 40cm, široké 0,7 - 1,8cm, míří šikmo vzhůru, následně mohou být ohnuté, povrch je lesklý a z jedné cibule jich vyrůstá 4 - 5ks. Kveté na dutém stvolu ve zdánlivém 3 - 6 (i 10)tičetném okolíku z převislých krátce stopkatých světležlutých květů s 3,5 - 4,5cm dlouhou úzkou trubkou, cípy jsou 0,5 - 1cm dlouhé a zvonkovité. Plodem je vejčitá tobolka délky 1 - 2cm. Existují vnitrodruhové taxony:

- var. cooperi - Východní Kapsko; květy bleděžluté až béžové
- var. mackenii - KwaZulu-Natal; květy žluté

Vyhovují mu lesy podél potoků, polostín až stín v blízkosti blavanů, nevadí mu pravidelné záplavy.

Cyrtanthus macmasteri

Cyrtanthus macowanii

Cyrtanthus montanus

oblasti: Kapsko

Roste v jihovýchodním Kapsku v JAR. Cibule má v průměru kolem 4cm a vyrůstá z ní 3 - 5 listů řemenovitého tvaru délky 15 - 20cm a šířky 1 - 2cm. Květenství tvoří 5 - 10 květů.

Vyhovují mu sklaní pukliny. Pro kvetení je důležité dopřát rostlině období klidu a chladu.

Cyrtanthus nutans

Cyrtanthus obliquus

synonyma: Amaryllis pendula, Amaryllis umbella, Crinum obliquum, C. varius, Timmia obliqua

Cyrtanthus obrienii

Cyrtanthus ochroleucus

synonyma: C. alboluteus, C. lutescens, Monella ochroleuca

oblasti: Kapsko

Roste v JAR. Dorůstá výšky 30cm. Kveté žlutobílými květy.

Cyrtanthus odorus

synonyma: Monella odora

Cyrtanthus rhodesianus

Cyrtanthus rhododactylus

Cyrtanthus rotundilobus

Cyrtanthus sanguineus

synonyma: *Gastronema sanguineum*

oblasti: Kapsko, Keňa, KwaZulu-Natal, Súdán, Tanzánie

Roste v Súdánu, Keni, Tanzánii a JAR. Dorůstá výšky 30 - 40cm. Pod zemí vytváří cibuli. Listy jsou kopinaté. Květenství je 1 - 3květé a vlastní květy jsou červené, dlouhé do 10cm.

Vyhovují mu vlhké půdy.

Cyrtanthus smithiae

synonyma: *C. smithianus*

Cyrtanthus spiralis

synonyma: *Gastronema spirale*, *Monella spiralis*

Z cibule o průměru kolem 7cm vyrůstají 2 - 3 (i 4) listy stočené do spirály. Kvete červenooranžovými úzce zvonkovými převislými květy na vzpřímeném stvolu.

Cyrtanthus staadensis

Cyrtanthus stenanthus

Cyrtanthus striatus

Cyrtanthus suaveolens

synonyma: *C. stayneri*

Cyrtanthus thorncroftii

Cyrtanthus tuckii

oblasti: KwaZulu-Natal, Mpumalanga, Východní Kapsko

Roste v JAR. Dorůstá výšky 30 - 50cm. Pod zemí vytváří cibuli. Listy jsou stečené do spirály. Květenství je až 10tikvěté, vlastní květy úzce trubkovité, převislé, červené a na bázi žlutočervené. Existují vnitrodruhové taxony:

- 'Alaska' - květy bílé
- 'Atlanta' - květy růžové
- 'Themis' - květy vně růžové, uvnitř červené
- var. *transvaalensis* - květy červené
- var. *viridilobus* - květy červenooranžové
- 'Yellow Star' - květy žluté

Cyrtanthus ventricosus

synonyma: *Amaryllis bivaginata*, *C. pallidus*, *Gastronema pallidum*, *Monella pallida*, *Monella ventricosa*

Cyrtanthus wellandii

Cyrtanthus welwitschii

Další informace:

<http://botany.cz/cs/cyrtanthus-mackenii/>

<http://www.zelenelisty.cz/clanky/werbar---cibuloviny/cyrtanthus-montanus.html>

<http://www.zelenelisty.cz/clanky/werbar---cibuloviny/cyrtanthus-spiralis.html>

<https://www.rostliny.net/>